

וּמִשְׁתַּעֲשַׁע בְּהוּ קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. וּלְבַתֵּר אֵינּוֹן
נַחֲתִי, וְקַיִּימִין קַמִּיהַּ בְּדִיוֹקְנָא דְהַהוּא צַדִּיק דְקִאֲמַר
לוֹן, וְאִשְׁתַּעֲשַׁע קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בְּהַהוּא דִּיוֹקְנָא.
וּלְבַתֵּר אֲכַתִּיבוּ בְּסֵפֶר זַכְרוֹן לְפָנָיו, לְקַיִּימָא קַמִּיהַּ
בְּקַיִּימָא תְּדִיר.

וּלְחֻשְׁבֵי שְׁמוֹ, מָאִי וּלְחֻשְׁבֵי שְׁמוֹ. הָא אִיִּקְמוּהָ,
(אָבֵל) כָּל אֵינּוֹן דְּמַחְשְׁבֵי מְלִין
דְּאוֹרֵייתָא, לְאֲדַבְּקָא לְמֵאֲרִיחוֹן בְּרוּזָא דְשָׁמָא
קַדִּישָׁא, בְּגִין לְמַנְדַּע לִיהַּ, וּלְאַתְתַּקְנָא חֲכֻמָּה
דְּשְׁמִיהַּ בְּלַבִּיחוֹ, דְּכַתִּיב וּלְחֻשְׁבֵי שְׁמוֹ, דְּהוּא רוּזָא
דְּשָׁמָא קַדִּישָׁא.

כְּתִיב (יחזקאל א) **וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ**
כְּמֵרָאָה אֲבָן סְפִיר דְּמֹות כֶּסֶף, הֵאִי קָרָא
הָא אִיִּקְמוּהָ. אָבֵל וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ, בְּהַהוּא רַקִּיעַ

לשון הקודש

הָרִי פְּרִשׁוּהָ, (אָבֵל) כָּל אוֹתָם שְׁמַחְשְׁבֵים
דְּבְרֵי תוֹרָה לְהַשִּׁיג אֶת אֲדוּנָם בְּסוּד
הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ כְּדִי לְהַפִּיר אוֹתוֹ וּלְהַתְקִין
אֶת חֲכֻמַּת שְׁמוֹ בְּלִבָּם, שְׁכַתוּב וּלְחֻשְׁבֵי
שְׁמוֹ, שֶׁהוּא סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ.

כְּתִיב (יחזקאל א) **וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל**
רֹאשׁוֹ כְּמֵרָאָה אֲבָן סְפִיר דְּמֹות כֶּסֶף.
פְּסוּק זֶה הָרִי פְּרִשׁוּהוּ. אָבֵל וּמִמַּעַל
לְרַקִּיעַ, בְּאוֹתוֹ רַקִּיעַ לְמַטָּה, כְּמוֹ

בְּסֵפֶר שֶׁל חֲנוּךְ, שְׁכָל דְּבְרֵי הַצַּדִּיקִים
שְׁבִאֲרִין הֵם מִתַּעֲטְרִים וְעוֹמְדִים לְפָנָי
הַמַּלְאָךְ, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע
בָּהֶם. וְאַחַר כֵּן הֵם יוֹרְדִים וְעוֹמְדִים
לְפָנָיו בְּדִיוֹקְנֵי אוֹתוֹ הַצַּדִּיק שֶׁאֲמַר
אוֹתָם, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע
בְּאוֹתוֹ דִּיוֹקְנֵי, וְאַחַר כֵּן נִכְתְּבִים בְּסֵפֶר
זְכְרוֹן לְפָנָיו, לְעַמֵּד לְפָנָיו בְּקִיּוּם תְּמִידִי.
וּלְחֻשְׁבֵי שְׁמוֹ, מַה זֶה וּלְחֻשְׁבֵי שְׁמוֹ?

לְתַתָּא, כְּמַה דְּאִמְרַתּוֹן חֲבַרְיָא, זַפְּאָה חוּלְקִי,
 וְזַפְּאָה חוּלְקִיכּוֹן. (כְּהוּוּ רְקִיעַ לְתַתָּא) דִּהָא בְּרִקְיעַ
 דְּלְעִילָא, לִית מָאן דְּאִסְתַּכְּל בֵּיהּ. וּמְלַעִילָא מִנִּיהּ
 קִימָא הַהוּא אֶבְנֵן סְפִיר, דִּהָא אֶתְעֲרַנָּא בֵּיהּ בְּרִזָּא
 דִּהַהוּא מְרַגְלִית טַבָּא יְקוּרָא, כְּמַה דְּאִקְוִמָנָא.

דְּמוּת פֶּסָא, וְלֹא כְּתִיב דְּמוּת פֶּסָא. כְּגִין דְּאִית
 פֶּסָא, וְאִית פֶּסָא. הַפֶּסָא: עֲלָא טְמִירָא
 גְּנִיזָא דְלֹא אֶתְנַלְיָא, וְלִית מָאן דְּקִימָא בֵּיהּ
 לְמַנְדַּע וְלֹא־סְתַכְּלָא. וְעַל דָּא כְּתִיב פֶּסָא סְתַמָּא,
 דָּא כֶּסֶף דְּלְתַתָּא. דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם, כְּגִין דְּאִמְר
 דְּמוּת, אֲמַאי כְּמַרְאֵה, דִּהָא סִיגִי לִיהּ דְּמוּת אָדָם.
 אֲלֵא דְּמוּת אָדָם, דָּא אִיהוּ רִזָּא עֲלָא, כְּהוּוּ
 כְּבוֹד עֲלָא, דִּיּוֹקְנָא דְּאָדָם. אֲבָל הָא דְּאֶתְוֹסַף
 כְּמַרְאֵה, לֹא־כְלָלָא אֵינּוֹן דִּיּוֹקְנִין דְּמַלְיִן דְּחַכְמַתָּא,
 וְאֵינּוֹן רִזִּין דְּחַכְמַתָּא (דף ר"ז ע"ב) דְּסַלְקָן וּמְתַעֲפְרִין

לשון הקודש

הַעֲלִיּוֹן הַטְּמִיר וְהַגְּנוּז שֶׁלֹּא הִתְגַּלָּה וְאִין
 מִי שֶׁעוֹמֵד בּוֹ לְדַעַת וּלְהַתְּבוּנָה. וְלָכֵן
 כְּתוּב כֶּסֶף סְתָם, זֶהוּ הַכֶּסֶף שֶׁלְמִטָּה.
 דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם. כְּגִין שֶׁאִמְר דְּמוּת,
 אִזּוּ לְמַה כְּמַרְאֵה, שְׁהַרִי דִּי לֹא דְּמוּת
 אָדָם? אֲלֵא דְּמוּת אָדָם זֶהוּ סוּד עֲלִיּוֹן
 בְּאוֹתוֹ כְּבוֹד עֲלִיּוֹן, דִּיּוֹקָן שֶׁל אָדָם. אֲבָל
 זֶה שְׁנוֹסֵף כְּמַרְאֵה – לְהַכְלִיל אוֹתָם

שֶׁאִמְרַתֶּם הַחֲבָרִים. אֲשֶׁרִי חֲלָקִי וְאֲשֶׁרִי
 חֲלָקְכֶם (בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ לְמַעְלָה). שְׁהַרִי בְּרִקְיעַ
 שֶׁלְמַעְלָה אִין מִי שֶׁמְתְּבוּנָן בּוֹ,
 וּמְלַמְעָלָה מִמֶּנּוּ עוֹמֵד אוֹתוֹ אֶבְנֵן סְפִיר,
 שְׁהַרִי הִתְעוֹרְרָנוּ בּוֹ בְּסוּד שֶׁל אוֹתָהּ
 מְרַגְלִית טוֹבָה נִכְבְּדָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרָנוּ.
 דְּמוּת פֶּסָא, וְלֹא כְּתוּב דְּמוּת הַכֶּסֶף,
 מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ פֶּסָא וְיֵשׁ כֶּסֶף. הַכֶּסֶף –

לְעִילָא, וּלְבַתֵּר קַיִמִין בְּדִיוֹקְנָא דְאָדָם בְּהִיא
 דִּיוֹקְנָא דְצַדִּיקָיָא דְמַעֲטָרִין לֹזֵן, וּבְכֻלְהוּ אֲשַׁתְּעִשֶׁע
 קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא בְּעֵטְרוּי.

וְאַתּוֹן חֲבֵרְיָא, הָא קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא אֲשַׁתְּעִשֶׁע
 הַשְּׁתָּא, בְּאֵינוּן מְלִין דְקָא אֲמַרִיתוּ,
 מִתְעַטְרָן בְּהִיא אֹרְחָא. וְהָא קַיִמְתּוֹן קַמִּי
 מְאָרִיכוֹן בְּדִיוֹקְנֵיכוֹן קְדִישִׁין, דְהָא אֲנָא בְּשַׁעְתָּא
 דְחִמִּינָא לְכוּ, וְאַסְתַּכְּלָנָא בְּדִיוֹקְנֵיכוֹן, חִמִּינָא בְּכוּ
 דְאַתּוֹן רְשִׁימִין בְּרֹזָא דְאָדָם, וַיִּדְעֵנָא דְהָא דִּיוֹקְנָא
 דִּילְכוֹן אֲתַעְתְּדָא לְעִילָא. וְהָכִי אֲזַדְמֵן צַדִּיקָיָא
 לְזַמְנָא דְאַתִּי, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא לְעִינֵיהוֹן דְכֻלָּא,
 וְלֹאֲחֻזָּא פְּרַעֲזוּפָא קְדִישָׁא לְקַמִּי כָּל עֲלָמָא, הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה סא) כָּל רֹאֲיֵיהֶם יִפְרוּם כִּי הֵם זָרַע

בְּרִידָא יו'.

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַקְּדוּשִׁים, שְׁהָרֵי אָנִי, בְּשַׁעָה שְׂרָאִיתִי
 אֲתֶכֶם וְהִסְתַּכְּלִיתִי בְּדִיוֹקְנֵיכֶם, רְאִיתִי
 בְּכֶם שְׂאֵתֶם רְשׁוּמִים בְּסוּד שֶׁל אָדָם,
 וַיִּדְעֵתִי שְׁהָרֵי דִּיוֹקְנֵיכֶם נוֹעַד לְמַעְלָה.
 וְכֹךְ מְזַמְנִים הַצַּדִּיקִים לְעֵתִיד לְבָא,
 שְׂיִהְיוּ נוֹדְעִים לְעֵין הַכֹּל, וְלְהִרְאוֹת
 פְּרַעֲזוּף קְדוּשׁ לְפָנָי כָּל הָעוֹלָם. זֶהוּ
 שְׂפָתוֹב (ישעיה סא) כָּל רֹאֲיֵיהֶם יִפְרוּם כִּי
 הֵם זָרַע בְּרִידָא יו'.

דִּיוֹקְנֵאוֹת שֶׁל דְּבָרֵי חֲכָמָה וְאוֹתָם
 סוּדוֹת שֶׁל חֲכָמָה שְׁעוֹלוֹת וּמִתְעַטְרוֹת
 לְמַעְלָה, וְאַחַר כֵּן עוֹמְדוֹת בְּדִיוֹקֵן שֶׁל
 אָדָם בְּאוֹתוֹ הַדִּיוֹקֵן שֶׁל הַצַּדִּיקִים
 שְׂמַעֲטָרִים אוֹתָם, וּבְכֻלָּם מִשְׁתַּעֲשַׁע
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֵטְרוֹתָיו.

וְאַתֶּם הַחֲבֵרִים, הָרֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מִשְׁתַּעֲשַׁע כַּעַת בְּאוֹתָם דְּבָרִים
 שְׂאֲמַרְתֶּם, מִתְעַטְרִים בְּאוֹתָהּ דְּרִידָא. וְהָרֵי
 עוֹמְדֵתֶם לְפָנָי רְבוּנְכֶם בְּדִיוֹקְנֵיכֶם

אֲדַחֲכִי חֲמָא לְרַבִּי יוֹסִי, דְּהָוָה מְהַרְהֵר בְּמַלְי
 דְּעֵלְמָא. אָמַר לִיה, יוֹסִי קוּם אֲשָׁלִים
 דִּיּוֹקְנָךְ, דְּאֵת חַד חָסֵר בְּךָ. קָם רַבִּי יוֹסִי וְחַדִּי
 בְּמַלְיָן דְּאוּרֵייתָא, וְקָם קַמֵּיה, אֶסְתַּבֵּל בֵּיה רַבִּי
 שְׂמַעוֹן, אָמַר לִיה, רַבִּי יוֹסִי, הַשְׁתָּא אַנְתָּ שְׁלִים
 קַמִּי עֵתִיק יוֹמִין, וְדִיּוֹקְנָךְ שְׁלִים.

פְּתַח וְאָמַר, (שמות כח) וַיַּעַשׂ אֶת צִיץ נֶזֶר הַקֹּדֶשׁ זָהָב
 טָהוֹר וְגו'. אָמַאי אֶקְרִי צִיץ. אֶסְתַּבְּלוּתָא
 לְאֶסְתַּבְּלָא בֵּיה. וּבְגִין דְּהָוָה קַיְימָא עַל אֶסְתַּבְּלוּתָא
 דְּבַר נָשׁ, אֶקְרִי צִיץ. וְכָל מָאן דְּאֶסְתַּבֵּל בֵּיה
 בְּהַהוּא צִיץ אֶשְׁתַּמוּדְעָא בֵּיה.

בְּצִיץ הוּוּ אַתְוּוֹן דְּשִׁמָּא קַדִּישָׁא גְּלִיפִן בְּגִלוּפָא,
 וּמְחַקְקוֹן בֵּיה. וְאִי זַבְּאָה הָוָה הַהוּא
 דְּקַיְימָא קַמֵּיה, אֵינּוֹן אַתְוּוֹן דְּמְחַקְקוֹן בֵּיה גּוּ דְּהַבָּא,

לשון הקודש

זָהָב טָהוֹר וְגו'. לָמָּה נִקְרָא צִיץ?
 הַסְתַּבְּלוּת לְהַסְתַּבֵּל בּוּ. וּמִשׁוּם שְׁהִיָּה
 עוֹמֵד עַל הַסְתַּבְּלוּת שֶׁל אָדָם, נִקְרָא
 צִיץ. וְכָל מִי שֶׁהַסְתַּבֵּל בּוּ בְּאוֹתוֹ צִיץ,
 הִיָּה נוֹדֵעַ בּוּ וּמִכָּר.

בְּצִיץ הָיוּ אוֹתוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
 חִקּוּקוֹת בְּחִיקָה וּחִקּוּקוֹת בּוּ. וְאִם צָדִיק
 הִיָּה אוֹתוֹ שְׁעוֹמֵד לְפָנָיו, אוֹתָן אוֹתוֹת

פִּיין כְּדָ רָאָה אֶת רַבִּי יוֹסִי שְׁהִיָּה
 מְהַרְהֵר בְּדַבְרֵי הָעוֹלָם. אָמַר לוּ, יוֹסִי,
 קוּם וְהַשְׁלֵם דִּיּוֹקְנָךְ, שְׂאוֹת אַחַת חֲסֵרָה
 בְּךָ. קָם רַבִּי יוֹסִי וְשִׁמַּח בְּדַבְרֵי תוֹרָה
 וְקָם לְפָנָיו. הַסְתַּבֵּל בּוּ רַבִּי שְׂמַעוֹן. אָמַר
 לוּ, רַבִּי יוֹסִי, עַכְשָׁו אַתָּה שְׁלֵם לְפָנֵי
 עֵתִיק הַיָּמִים וְדִיּוֹקְנָךְ שְׁלֵם.

פְּתַח וְאָמַר, וַיַּעַשׂוּ אֶת צִיץ נֶזֶר הַקֹּדֶשׁ

הָיוּ בְּלִטִּין מִתְתָּא לְעֵילָא, וְסִלְקוּן מִתְּהוּא גְּלִיפּוּ
בְּנִהִירוֹ, וְהוּוּ נְהָרִין בְּאַנְפִּין דְּתְּהוּא בַּר נָשׁ.

נְצִיץ נְצִיצוּ בֵּיה, וְלֹא נְצִיץ. בְּשַׁעְתָּא קְדָמִיתָא
דְּאַסְתָּפֵל כְּתִיב בֵּיה, הָוּה חָמִי נְהִירוֹ
דְּאַתְוּוֹן כְּלָהוּ בְּאַנְפִּין. וְכֵד הָוּה מְסִתְּפֵלָא לְעֵינָא
בֵּיה, לָא הָוּה חָמִי מְדִי, אֶלָּא נְהִירוֹ דְּאַנְפִּין דְּנְהִיר,
כְּאִילוּ נִיצוּצָא דְּדִתְּבָא הָוּה נְצִיץ בֵּיה, בַּר דְּכְתִיבָא
הָוּה יָדַע חִיזוּ דְּאַסְתָּפֵלוּתָא קְדָמָא, דְּהָוּה חָמִי
לְפּוּם שַׁעְתָּא, דְּהָא רְעוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוּה
בֵּיה כְּתִיבָא בַּר נָשׁ, וַיֵּדַע דְּאִיהוּ זְמַן לְעֵלְמָא
דְּאַתִּי, כְּגִין דְּחִיזוּ דָּא נְהָרִין עָלֵיה מְלַעֲיָלָא,
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוּה אֲתֵרְעִי בֵּיה. וְכֵד מְסִתְּפֵלִין
בֵּיה לָא חָמָאן מְדִי, כְּגִין דְּחִיזוּ דְּלַעֲיָלָא לָא
אַתְּגִלִּיא אֶלָּא לְפּוּם שַׁעְתָּא.

לשון הקודש

בו. רק שהכֵּהן הָיָה יוֹדַע אֵת מְרָאָה
הַהִסְתַּפְּלוּת הַרְאָה שׁוֹנָה שֶׁהָיָה רוֹאֵה לְפִי
שַׁעָה, שֶׁהָרִי רְצוּנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא הָיָה בְּאוֹתוֹ אָדָם, וַיֵּדַע שֶׁהוּא מִזְמַן
לְעוֹלָם הַבָּא, מִשּׁוּם שֶׁהִמְרָאָה הָוּה
מְאִירִים עָלָיו מְלַמְעֵלָה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא הָיָה מְרָאָה בו. וְכִשְׁמִסְתַּפְּלִים בו
לֹא רוֹאִים דְּבַר, מִשּׁוּם שֶׁהִמְרָאָה
שְׁלַמְעֵלָה אֵינּוּ מִתְּגַלֶּה אֶלָּא לְפִי שַׁעָה.

שְׁחִקוּקוֹת בְּתוֹךְ הַזֶּהָב הָיוּ בּוֹלְטוֹת
מִפְּטָה לְמַעְלָה וְעוֹלוֹת מְאוֹתָה חִקִּיקָה
בְּאוֹר, וְהָיוּ מְאִירוֹת בְּפָנָי אוֹתוֹ הָאָדָם.
נּוֹצְצוֹת בו הַתְּנוּצְצוֹת, וְלֹא נּוֹצְצִים.
בְּשַׁעָה הַרְאָה שׁוֹנָה שֶׁהִסְתַּפֵּל בו הַכֵּהן,
הָיָה רוֹאֵה אֵת אוֹר הָאוֹתִיּוֹת כְּלָם
בְּפָנָי, וְכִשְׁהָיָה מְסִתְּפֵל לְעֵין בו, לֹא
הָיָה רוֹאֵה דְּבַר, אֶלָּא אֵת אוֹר פְּנֵי
שְׁמַאִיר כְּאִילוּ נִיצוּץ שֶׁל זָהָב הָיָה נּוֹצֵץ

וְאִי קִיַּימָא בַר נָשׁ קָמִי הֵהוּא צִיין, וְאַנְפִּי לָא
 אַחֲזִיין לְפִי שְׁעָתָא, חִיזוּ קַדִּישָׁא, הָוָה יַדַּע
 פִּהֲנָא דְהָא אִיהוּ תַקִּיף מִצְחָא, וּבְעֵי לְכַפָּרָא עָלֵיהּ,
 וְלִמְבַעֵי עֲלוּי רַחֲמִין.

וַיַּעַשׂ אֶת צִיין גְּזֵר הַקִּדְשׁ. (שמות מ) רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח
 קָרָא בְרוּת, (רות ב) עֵינִיד בְּשַׁדָּה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן
 וְגו'. הָאִי קָרָא אִית לְאַסְתַּכְּלָא בֵּית, אֲמַאי אֲצַטְרִיד
 הָבָא לְמַכְתָּב. אָמַר לִיה רַבִּי יַצְחָק, אִי הָכִי כַּמָּה
 קָרְאִין אֵינּוּן בְּאוּרֵייתָא דְאַתְחִזִּיאוּ דְלָא אֲצַטְרִיכוּ
 לְמַכְתָּב, וְחֲמִינָן דְכָלְהוּ רִזִּין עֲלָאִין. אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה, הָאִי קָרָא מָאן דְחָמִי וְלָא אֲסַתְּפַל בֵּית,
 כַּמָּה דְלָא טָעִים תַּבְּשִׁילָא דָּמִי.

אֶלָּא רְזָא הָבָא, וּבְרוּחַ קְדִישָׁא אֲתַמַּר, בְּגִין דְחָמָא
 בְּעֵז דִּיַּינָא דִּישְׂרָאֵל, עֲנֻוֹתֶנּוּתָא דְהֵהִיא
 צַדִּיקָת, דְלָא מְסַלְקָא עֵינָא לְמַחְמִי בְּאַתַּר אַחְרָא.

לשון הקודש

לו רבי יצחק, אם כן, כמה פסוקים הם
 בתורה שזרעה מראה שלא הצטרכו להכתב,
 וראינו שכלם סודות עליונים. אמר רבי
 יהודה, בפסוק זה מי שרואה ולא
 מתבונן בו, כמי שלא טעם תבשיל הוא
 דומה.

אלא סוד פאן, וברוח הקדש נאמר.
 משום שראה בעז, הדין של ישראל, את

ואם עומד אדם לפני אותו ציין ופניו
 אינם מראים לפי שעה מראה קדוש,
 היה הכהן יודע שהרי הוא עז מצת,
 וצריך לכפר עליו ולבקש עליו רחמים.
 ויעש את ציין גזר הקדש. רבי יהודה
 פתח הפסוק ברות (רות ב), עיניך בשדה
 אשר יקצרון וגו'. בפסוק הזה יש
 להתבונן, למה צריך פאן לכתב? אמר

אֵלָא לְקַמָּה. וְחֻמָּאת כּל מַה דְּחֻמָּאת, בְּעֵינָא טָבָא,
 וְתוֹקְפָא דְמַצְחָא לָא תָּוּה בָּהּ, שְׂבַח עֵינְהָ.
 בְּגִין דְּאִית עֵינִין דְּבְגִינִיהוֹן לָא שְׁלֵטָא בְּרַכְתָּא
 בְּהַהוּא אַתָּר, וְאִיהוּ עֵינָא טָבָא חֻמָּא בָּהּ,
 דְּכָל מַה דְּאִסְתַּכְּלַת הָוָה בְּעֵינָא טָבָא. וְתוּ, דְּחֻמָּא,
 דְּהָוָה אֵצְלַח בִּידְהָא, דְּכָל מַה דְּתַנּוּת לְקַטָּא,
 אֲתוּסַף בְּחֻקָּא. וּבְעֵז אִסְתַּכְּל דְּרוּחָא קְדִישָׁא
 שְׂרִיָּא עָלָה, בְּדִין פְּתַח וְאָמַר, עֵינִיךָ בְּשָׂדֵה אֲשֶׁר
 יִקְצְרוּן וְגו'. אִי תִימָא בְּגִין אֵינּוּן לְקַטִּין כָּל אֵינּוּן
 אַחֲרֵינִין, הֵיךְ אָמַר דְּתַתֵּךְ אַבְתְּרִיָּהוּ, לָא אֵצְטְרִיךְ
 לְמַכְתָּב אֵלָא וְלְקַטְתָּ אַחֲרֵיהֶן, מָאִי וְהִלְכְתָּ אַחֲרֵיהֶן,
 אֵלָא בְּגִין עֵינְהָא קְאָמַר. עֵינְהָא דְּהוּו גְּרַמִּין (נ"א
 בְּרַכָּאן סְנִיאִין, וְעַל דָּא וכו'), בְּרַכְתָּא לְקַטִּין סְנִיאִין וְעַל דָּא
 וְהִלְכְתָּ אַחֲרֵיהֶן, בְּתַר עֵינִיךָ. כָּל שְׂאֵר בְּנֵי עַלְמָא

לשון הקודש

נוסף בשדה. ובעו התבונן שרות הקדש
 שורה עליה, ואז פתח ואמר, עיניך
 בשדה אשר יקצרון וגו'. אם תאמר,
 בשביל אותם הלוקטים כל אותם
 האחרים, איך אמר שתלך אחריהם?
 לא היה צריך לכתב אלא ולקטת
 אחריהן. מה זה והלכת אחריהן? אלא
 בשביל עיניה הוא אמר, עיניה שהיו
 גורמות (ברכות רבות, ועל כן) ברכות ללוקטים
 רבים, ועל כן והלכת אחריהן, אחר

ענותנותה של אותה צדקת, שלא
 מרימה עיניה לראות במקום אחר
 אלא לפנייה, וראתה כל מה שראתה
 בעין טובה, ועזות המצח לא היתה בה
 - שבח את עיניה.

משום שיש עינים שבשבילן אין
 שולטת ברכה באותו מקום, והוא ראה
 בה עין טובה, שעל כל מה שהסתכלה
 היה בעין טובה. ועוד, שראה שהיה
 מצליח בידה כל מה שהיתה לוקחת

לִית לְהוֹ (דף ר"ח ע"א) רִשׁוֹ לְמִיֶּהָ בְּתֵר עֵינָיו. וְאַנְתָּ
לְבַתֵּר עֵינֶיךָ, דְּעֵינֶיךָ גְּרַמִּין בְּרַכָּאן סְגִיאִין.

דְּבַר אַחַר עֵינֶיךָ בְּשָׂדֵה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן. בְּעֵז חָמָא
בְּרוּחַ קָדְשָׁא, דְּזַמְיִין לְנַפְקָא מִינָהּ מַלְכִין
עַלְאִין שְׁלִיטִין דְּאֵינוּן עֵינִין דְּכֻלָּא. כְּמָה דְּחַוּוֹת
תְּמָר, דְּכַתִּיב בָּהּ, (בראשית לח) וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח עֵינָם.
אֲתֵי־שְׁבַת בְּפֶתַח דְּנַפְקִין מִינָהּ מַלְכִין שְׁלִיטִין
עַלְאִין, דְּאִקְרוּן עֵינִין, כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר (במדבר טו) אִם
מֵעֵינֵי הָעֵדָה. כְּמָה דְּכָל שְׂיִיפֵי גּוֹפָא לָא אֲזֻלִין
אֶלָּא בְּתֵר עֵינִין, וְעֵינִין אֵינוּן מְנַהֲגִין לְכָל גּוֹפָא,
אִף חֲכֵי מַלְכִין וְסְנֵהֲדֵרִין, וְכָל אֵינוּן שְׁלִיטִין, כְּלָא
אֲזֻלִין אֲבַתְרֵיהוּ (ס"א דְּאֲזֻלִין שְׂיִיפִין בְּתֵר עֵינִין) וְכִגִּין כְּדָ
אָמַר לָהּ עֵינֶיךָ אֵלִין מַלְכִין וְשְׁלִיטִין, דְּזַמְיִין
לְמִיפְּק מִינָהּ.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

מַלְכִים שְׁלִיטִים עֲלִיוֹנִים שְׁנַקְרָאִים
עֵינִים, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (במדבר טו) אִם מֵעֵינֵי
הָעֵדָה. כְּמוֹ שְׁכָּל אֲבָרֵי הַגּוֹף לֹא הוֹלְכִים
אֶלָּא אַחַר הָעֵינִים, וְהָעֵינִים מְנַהֲגוֹת אֵת
כָּל הַגּוֹף – אִף כִּד מַלְכִים וְסְנֵהֲדֵרִין וְכָל
אוֹתָם שְׁלִיטִים, הַכֹּל הוֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם
(שְׁהוֹלְכִים הָאֵיבָרִים אַחַר הָעֵינִים), וְכִשּׁוּם כִּד אָמַר
לָהּ עֵינֶיךָ. אֵלוֹ הַמַּלְכִים וְהַשְׁלִיטִים
שְׁעֵתִידִים לְצֵאת מִמְּנָה.

עֵינֶיךָ. כָּל שְׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם אֵין לָהֶם
רִשׁוּת לְלַבֵּת אַחַר עֵינֵיהֶם, וְאַתָּה אַחַר
עֵינֶיךָ, שְׁעֵינֶיךָ גּוֹרְמוֹת לְכַרְכוֹת רַבּוֹת.
דְּבַר אַחַר בְּשָׂדֵה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן – בְּעֵז
רְאָה בְּרוּחַ הַקָּדֵשׁ שְׁעֵתִידִים לְצֵאת
מִמְּנָה מַלְכִים עֲלִיוֹנִים שְׁלִיטִים, שְׁהֵם
הָעֵינִים שֶׁל הַכֹּל, כְּמוֹ שְׁהֵיִתָּה תְּמָר,
שְׁכַתּוֹב בָּהּ (בראשית לח) וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח
עֵינָם. הַתֵּיִשְׁבָּה בְּפֶתַח שְׂוֹצֵא מִמְּנָה

בַּשָּׂדֶה. מָאן שָׂדֶה. דָּא צִיּוֹן וִירוּשָׁלַם, דְּכָתִיב,

(מִיכָה ג) **צִיּוֹן שָׂדֶה תַחְרַשׁ. וְכָתִיב** (בראשית כז)

כְּרִית שָׂדֶה אֲשֶׁר בָּרְכוּ יי', דָּא יְרוּשָׁלַם. וְעַל דָּא
כָּתִיב עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה, דְּאֵינוֹן עֵינֵינוּ דִּילָהּ, דְּזַמְיֵינוּ
לְמִיפְק מִינָהּ, לָא יְהוֹן שְׁלִיטִין אֱלָא בַּשָּׂדֶה. אֲשֶׁר
יִקְצְרוּן, דְּהָא מִהֵחֹא שָׂדֶה, הוּוּ נְקֻטִין כָּל בְּנֵי
עֲלָמָא תוֹרָה, וְנִהוּרָא דְנִהִיר, דְּכָתִיב, (ישעיה ב) פִּי
מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה.

וְהִלְכַת אַחֲרֵיהֶן, בְּאֵלִין עוֹבְדִין דְּכַשְׁרֵן, דְּאֵנָא
חֲמִינָא בְּךָ. הָלֹא צוּיְתִי אֶת הַנְּעָרִים וְגו'.
כְּמִשְׁמְעוּ דִּילֵיהּ, בְּגִין דְּאֶתְתָּא דַּעְתָּא קִלְהָ. וְצַמִּית,
לִישְׁנָא דְנִקְיוֹת נְקֻט, וְצַמִּית, דְּאִי תִיאֻבְתַּךְ
לְאִדְבָקָא בְּבֵר נָשׁ לְקַיִמָא זְרַעָא בְּעֲלָמָא, וְהִלְכַת
אֵל הַכְּלָיִם, אֵלִין אֵינוֹן צְדִיקַיָּא, דְּאֶקְרוּן כְּלֵי יי'.

לשון הקודש

תורה.

וְהִלְכַת אַחֲרֵיהֶן, בְּמַעֲשֵׂים הַכָּשָׁרִים
 הִלְלוּ שְׁאֵנִי רְאִיתִי בְךָ. הָלֹא צוּיְתִי אֶת
 הַנְּעָרִים וְגו', כְּמִשְׁמְעוּ שְׁלוֹ, מְשׁוּם
 שְׂאֵשָׁה דַּעְתָּהּ קִלְהָ. וְצַמִּית, לְשׁוֹן נְקִיוֹת
 נְקֻט. וְצַמִּית, שְׂאֵם תְּשׁוּקַתְךָ לְדָבָק
 בְּאֶדָם לְקַיִם זְרַע בְּעוֹלָם - וְהִלְכַת אֵל
 הַכְּלָיִם, אֵלָהּ הֵם הַצְּדִיקִים שְׁנִקְרְאִים
 כְּלֵי ה', שְׁכָתוֹב (שם ב) הִבְרֵנוּ נִשְׂאֵי כְּלֵי

בַּשָּׂדֶה, אֵיזָה שָׂדֶה? זֶה צִיּוֹן וִירוּשָׁלַם,
שְׁכָתוֹב (מִיכָה ג) צִיּוֹן שָׂדֶה תַחְרַשׁ. וְכָתוֹב
 (בראשית כז) **כְּרִית שָׂדֶה אֲשֶׁר בָּרְכוּ ה', זֶה**
יְרוּשָׁלַם. וְעַל כֵּן כָּתוֹב עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה,
שֶׁהֵם הָעֵינַיִם שְׁלָהּ, שְׁעֵתִידִים לְצֵאת
מִמֶּנָּה, לָא יְהוּוּ שְׁלִיטִים אֱלָא בַּשָּׂדֶה.
אֲשֶׁר יִקְצְרוּן, שְׁתַּרִּי מֵאוֹתוֹ שָׂדֶה הוּוּ
לִוְקָהִים כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם תוֹרָה וְאוֹר
שְׂמַאִיר, שְׁכָתוֹב (ישעיה ב) כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא

וְכָתִיב, (ישעיה נב) הִבְרוּ נִשְׂאֵי כְּלֵי יְיָ. דְזַמִּינִין
 צְדִיקֵי יֵאָ לְאַיִתָּאָה לֹון כָּל עֲלָמָא, דִּזְרֹנָא לְמַלְכָּא
 מְשִׁיחָא, וְאַיִנוֹן כְּלֵי יְיָ, מְאַנִּין דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא
 אֲתֵהֵינִי בְּהוּ, אֲלִין אֵינֹון מְאַנִּין תְּבִירִין, תְּבִירִין אֵינֹון
 בְּהֵאֵי עֲלָמָא, בְּגִין לְקַיָּמָא אֲזַרִּיתָּא. וְשִׁמוּשָׁא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא אֲשַׁתְּמַשׁ בְּהוּ, לָא אֲשַׁתְּמַשׁ
 אֲלָא מִגּוֹ הֵינִי כְּלִים. וְכֵד תִּתְדַבֵּק בְּהוּ וְשַׁתִּית וְגו' .
 רַבִּי יוֹסִי פִתַּח וְאָמַר, (רות ג) וַיֹּאכַל בִּעָזוֹ וַיִּשֶׁתּוּ וַיֵּיטֵב
 לָבֹו. מֵהוּ וַיֵּיטֵב לָבֹו. דְּבְרִידָּהּ עַל מְזוּנִיָּה,
 וְאַזְקָמוֹתָּ. וְדָא הוּא רְזָא, דְּמֵאֵן דְּמִבְּרִידָּהּ עַל מְזוּנִיָּה,
 דָּא אֲזַיִב לְלִבִּיָּה, וְמֵאֵן אֲזַיִב (נ"א וּמֵאֵן אִיהוּ) כְּמָה
 דְּכָתִיב, (תהלים כז) לֵךְ אָמַר לִבִּי. וְכָתִיב (תהלים עג) צוּר
 לְבָבִי וְגו' .

וּבְגִין דְּבְרַפְת מְזוּנָא חֲבִיבָא קָמִי קְדֻשָׁא בְּרִידָּהּ
 הוּא, כָּל מָאֵן דְּבְרִידָּהּ עַל שְׂבַעָא, אֲזַיִב

לשון הקודש

רַבִּי יוֹסִי פִתַּח וְאָמַר, (רות ג) וַיֹּאכַל בִּעָזוֹ
 וַיִּשֶׁתּוּ וַיֵּיטֵב לָבֹו. מַה זֶה וַיֵּיטֵב לָבֹו?
 שְׂבַרְדָּהּ עַל מְזוּנֹו, וּפְרִשׁוּתָּהּ. וְזֵהוּ סוּד, שְׂמִי
 שְׂבַרְדָּהּ עַל מְזוּנֹו זֶה מִיטִיב לְלָבֹו, וְמִי
 מוֹלִידָּהּ? (וּמִי הוּא?) כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (תהלים כז) לֵךְ
 אָמַר לִבִּי. וְכַתוֹב (שם עג) צוּר לְבָבִי וְגו' .
 וּמִשׁוּם שְׂבַרְכַת הַמְּזוּן חֲבִיבָה לְפָנֵי
 הַקְּדוּשׁ בְּרִידָּהּ הוּא – כָּל מִי שְׂבַרְדָּהּ עַל

ה'. שְׂעֵתִידִים הַצְּדִיקִים לְהֵבִיא לְהֵם אֵת
 כָּל הָעוֹלָם דִּזְרֹון לְמַלְכָּהּ הַמְּשִׁיחִי. וְאוֹתָם
 כְּלֵי ה', כְּלִים שְׂהַקְּדוּשׁ בְּרִידָּהּ הוּא נִהְנֵה
 בְּהֵם, אֲלָהּ הֵם כְּלִים שְׂבַנְרִים, שְׂבַנְרִים
 הֵם בְּעוֹלָם תְּזֵה כְּדִי לְקַיָּם אֵת הַתּוֹרָה.
 וְהַשְּׂמוּשׁ שְׂהַקְּדוּשׁ בְּרִידָּהּ הוּא מְשַׁתְּמַשׁ
 בְּהֵם לָא מְשַׁתְּמַשׁ אֲלָא מִתּוֹךְ הַכְּלִים
 הַלְלוּ. וְכַשֵּׁתְדַבֵּק בְּהֵם, וְשַׁתִּית וְגו' .

וְחֵדִי לְאַתָּר אַתָּרָא, וְסִימְנָךְ סְעוּדָתִי דְשַׁבָּת, דְאַתָּר
אַתָּרָא אַתָּהֵנִי מִתְהִיא בְרָכָה דְשַׁבְּעָא וְחֵידוּ. וְהָכָא
אַתָּהֵנִי מִתְהִיא בְרָכָה דְשַׁבְּעָא דִּתְהוּא צְדִיק בְּעוּ
וְדָא וַיִּיטֵב לְבוּ.

מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּמִזוּנָא אִיהוּ קָשָׁה קָמִי קְדָשָׁא
בְּרִידָה הוּא הֵהוּא אַתָּר, וְכִיּוֹן דְּבַר נָשׁ אָכִיל
וְשַׁתִּי, וְקָא מְבַרְךְ. תְּהִיא בְּרֻכְתָּא סְלֻקָּא, וְאַתָּהֵנִי
מֵאִינוֹן מְלִין דְּשַׁבְּעָא דְסְלֻקוֹן, וְאַשְׁתַּכַּח דְּאַתָּהֵנִי
מִמִּזוּנָא מִתְתָּא וּמְלַעֲיָלָא.

וְדָא אִיהוּ רָזָא דְבִין חֲבֵרָיָא. רָזָא בְּחוּל לָא
אַתָּהֵנִי הֵהוּא אַתָּר, אֶלָּא מֵאִינוֹן מְלִין
דְּסְלֻקוֹן מִגּוּ שַׁבְּעָא, וּבְלָהוּ מְלִין מִתְעַטְרִין וְרוּוֹן
וְשַׁבְּעִין בְּחֵידוּ, וְתְהוּא אַתָּר אַתָּהֵנִי מִנֵּיִיהוּ. בְּשַׁבָּת
אִיהוּ רָזָא אַתָּרָא, בְּמִזוּנָא מִמָּשׁ, וּבְתְהוּא תְדוּהָ

לשון הקודש

דְּבָרִים שֶׁל שֶׁבַע שְׁעוּלִים, וְנִמְצָא
שְׁנֵהֲגִים מִן הַמִּזוּן מִמָּטָה וּמִלְמַעְלָה.

וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁבִין הַחֲבֵרִים. הַסּוּד שֶׁבְּחֹל
לֹא נִהְיָה אוֹתוֹ מְקוֹם, אֶלָּא מֵאוֹתָם
דְּבָרִים שְׁעוּלִים מִתּוֹךְ שֶׁבַע, וְכֵן
הַדְּבָרִים מִתְעַטְרִים וְרוּוִים וְשַׁבְּעִים
בְּשִׁמְחָה, וְאוֹתוֹ מְקוֹם נִהְיָה מִמֶּה.
בְּשַׁבָּת הוּא סוּד אַחַר בְּמִזוּן מִמָּשׁ,
וּבְאוֹתָהּ שִׁמְחָה שֶׁל הַמִּזוּן שֶׁל מִצְוָה שֶׁל

הַשֶּׁבַע, מֵיטִיב וּמְשַׁמֵּחַ לְמָקוֹם אַחַר,
וְסִימְנָךְ – סְעוּדַת הַשַּׁבָּת, שֶׁמְקוֹם אַחַר
נִהְיָה מֵאוֹתָהּ בְּרָכָה שֶׁל שֶׁבַע וְשִׁמְחָה.
וְכֵן נִהְיָה מֵאוֹתָהּ בְּרָכָה שֶׁל שֶׁבַע שֶׁל
אוֹתוֹ צְדִיק בְּעוּ, וְזֶהוּ וַיִּיטֵב לְבוּ.

מִזֶּה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהַמִּזוּן הוּא קָשָׁה
לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא אוֹתוֹ
מְקוֹם, וְכִיּוֹן שֶׁאֵדָם אוֹכֵל וְשׁוֹתָהּ וּמְבַרְךְ,
אוֹתָהּ בְּרָכָה עוֹלָה, וְנִהְיָה מֵאוֹתָם

דְּמִזְוֵנָא דְּמִצְוֵה דְּשֵׁבֶת, וּבְכֹלֵא אֲשֶׁתִּכַּח בְּלִילָא
 מֵעִילָא וְתַתָּא. וְרִזָּא דָּא (דְּבֵרֵי הַיָּמִים א כט) כִּי מִמָּדָּה הִכֵּל
 וּמִיָּדָּה נִתְּנֵנוּ לָךְ. וְדָאִי בְּהִנָּאוּתִיהָ דָּא, וּבְהִיהוּא
 חֲדוּדָה דְּמִזְוֵנָא דְּמִצְוֵה דְּשֵׁבֶת, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ.

כָּאן דְּמִבְּרַךְ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִגּוֹ שִׁבְעָא, בְּעִי
 לְכִזְוֵנָא לְבִיה, וּלְשִׁוּוֹאָה רְעוּתִיהָ בְּחֲדוּדָה, וְלֹא
 יִשְׁתַּכַּח עָצִיב, אֲלֵא דִּיבְרַךְ בְּחֲדוּדָה בְּרִזָּא דָּא, וְלִשְׁוִי
 רְעוּתִיהָ דְּהָא אִיהוּ יְהִיב הַשְׁתָּא לְאַחֲרָא בְּחֲדוּדָה,
 בְּעִינָא טָבָא, וּכְמָה דְּאִיהוּ מְבָרַךְ בְּחֲדוּדָה וּבְעִינָא
 טָבָא. הָכִי יְהִיבִין לִיה בְּחֲדוּדָה וּבְעִינָא טָבָא. וּבְגִין
 כֶּךָ לֹא יִשְׁתַּכַּח עָצִיב כֹּלֵל, אֲלֵא בְּחֲדוּדָה, וּבְמִלִּין
 דְּאוּרִייתָא, וְיִשְׁוִי לְבִיה וְרְעוּתִיהָ לְמִיחַב בְּרַכָּה דָּא,
 בְּרִזָּא דְּאַצְטְרִיךְ.

לשון הקודש

שִׁיבְרַךְ בְּשִׁמְחָה בְּסוּד זֶה וְלִשִׁים רְצוֹנוּ
 שְׁחֵרִי הוּא נֹתֵן עֲבָשׁוּ לְאַחַר בְּשִׁמְחָה,
 בְּעִין טוֹבָה. וְכִמוּ שֶׁהוּא מְבָרַךְ בְּשִׁמְחָה
 וּבְעִין טוֹבָה, כֶּךָ נֹתֵנִים לוֹ בְּשִׁמְחָה
 וּבְעִין טוֹבָה. וּמִשׁוֹם כֶּךָ לֹא יִמָּצֵא עָצוּב
 כֹּלֵל, אֲלֵא בְּשִׁמְחָה וּבְדְבָרֵי תוֹרָה,
 וְיִשִׁים לְבֹו וְרְצוֹנוּ לְתַת בְּרַכָּה זֶה בְּסוּד
 שְׁצָרִיךְ.

שְׁבֶת, וּבְכֹל נִמְצָא כֹּלֵל - מִמְעַלָּה
 וּמִמְטָה. וְסוּד זֶה - כִּי מִמָּדָּה הִכֵּל וּמִיָּדָּה
 נִתְּנֵנוּ לָךְ. וְדָאִי מִהִנָּאוּתָהּ הַזֶּה, וּבְאוּתָהּ
 שְׁמִחָה שֶׁל מִזְוֵן שֶׁל מִצְוֹת הַשְּׁבֶת, כְּמוֹ
 שְׁפִאָרוּהָ.

מִי שֶׁמְבָרַךְ אֶת הַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מִתּוֹךְ שִׁבְעָה, צָרִיךְ לְבִנוֹן לְבֹו וְלִשִׁים
 רְצוֹנוּ בְּשִׁמְחָה, וְלֹא יִמָּצֵא עָצוּב, אֲלֵא

רָזָא הָבֵא, אַרְבַּע רְתִיכִין שְׁלִיטִין, בְּד' סְטָרִין
 וּמְשִׁירֵיין, אֲתֹנֵנוּ מִהֵיָא בְּרַכְתָּא דְשַׁבְּעָא,
 וּבְאֵינוּן מְלִין דְּבְרוּךְ אַתָּה, אֲתַהֲנִי וְאֲתַרְבִּי וְאֲתַעְטֵר
 בֵּיתָהּ. וּמֵאן דְּמְבַרְךְ אֲצַטְרִיךְ רַעוּתָא בְּחֻדְוָה, וּבְעֵינָא
 טָבָא, וְעַל דָּא כְּתִיב, (משלי כב) טוֹב עֵין הוּא יְבוֹרֵךְ.

וְהָכֵא שָׁפִיל לְסִיפִיה דְקָרָא, דְכְּתִיב כִּי נָתַן
 מְלַחְמוּ לְדָל. דְּאִי לָא תִימָא הָכִי, הֲאִי
 קָרָא לָא רִישִׁיה סִיפִיה, וְלֹא סִיפִיה רִישִׁיה. אֲלֵא
 טוֹב (דף ר"ח ע"ב) עֵין, בְּמָה דְאֻקִּימְנָא, הוּא יְבַרְךְ
 וְדֵאִי, בְּעֵינָא טָבָא בְּחֻדְוָה. וְלֹא אִיתוּ לְמִגְנָא
 לְבַרְכָא בְּחֻדְוָה, דְּהֵא מִהֵיָא בְּרַכְתָּא, וּמִהֵיָא
 חִידוּ נָתַן מְלַחְמוּ לְדָל, אֲתַר דְּאֲצַטְרִיךְ לְאֲתֹנָא
 מְפָל סְטָרִין. אֲתַר דְּלִית לִיה מְגֻרְמִיה פְּלוּם. אֲתַר
 דְּאֲתַהֲנִי מְפָל סְטָרִין וְאֲתַפְּלִיל מְפָל סְטָרִין. מְלִין

לשון הקודש

מְלַחְמוּ לְדָל. שָׂאם לֹא תֵאמֵר כֶּךָ –
 הַפְּסוּק הִזָּה אֵין רֵאשׁוּ סוּפוּ וְאֵין סוּפוּ
 רֵאשׁוּ. אֲלֵא טוֹב עֵין, כְּמוּ שְׂבִאֲרֵנוּ, הוּא
 יְבַרְךְ וְדֵאִי, בְּעֵין טוֹבָה וּבְשִׁמְחָה. וְאֵינוּ
 לְחֻנָּם לְבַרְךְ בְּשִׁמְחָה, שְׂהָרִי מֵאוֹתָהּ
 בְּרַכָּה וּמֵאוֹתָהּ שִׁמְחָה נָתַן מְלַחְמוּ לְדָל,
 מְקוּם שְׂצָרִיךְ לְהִזוּן מְפָל הַעֲדָדִים. מְקוּם
 שְׂאֵין לוֹ מַעְצָמוּ פְּלוּם. מְקוּם שְׂנֵהֲנָה

סוּד כָּאן, אַרְבַּע מְרַכְבוֹת שׁוֹלְטוֹת
 בְּאַרְבַּעַה עֲדָדִים וּמַחְנוֹת, גִּזוּנוּ מֵאוֹתָהּ
 בְּרַכַת הַשַּׁבַּע, וּבְאוֹתָם דְּבָרִים שֶׁל בְּרוּךְ
 אַתָּה, נִהְיָה וּמִתְרַבֵּה וּמִתְעַטֵּר בּוֹ. וּמִי
 שְׂמְבַרְךְ, צָרִיךְ רַצוֹן בְּשִׁמְחָה וּבְעֵין
 טוֹבָה, וְעַל כֵּן כְּתוּב (משלי כב) טוֹב עֵין הוּא
 יְבוֹרֵךְ.

וְכֵאֵן רַד לְסוּף הַפְּסוּק, שְׂכַתוּב כִּי נָתַן

אֵלֶיךָ לֹא אֶתְמַסְרוּ אֶלָּא לְחַפְיָמִין דִּידְעִין רַזִּין
עַלְאִין וְאוֹרְחִין דְּאוֹרֵייתָא.

תָּא חַזִּי, בַּעַז טַב עֵינָא הָוּה וְהוֹקְפָא דְמַצְחָא לֹא
הָוּה בֵּיה לְעַלְמָא. מַה כְּתִיב, (רות ג) וַיָּבֹא

לְשָׁבֵב בְּקִצֵּה הָעֶרְמָה, רַזָּא דְכְּתִיב, (שיר השירים ז) בְּמִנְהַר
עֶרְמַת חֲטִיִּים. מַהֲכָא אוֹלִיפְנָא, כָּל מָאן דְּמִבְרַךְ

בְּרַבְת מְזוּנָא כְּדָקָא יְאוּת, בְּחֻדְוָה בְּרַעוּתָא דְלִבָּא,
כִּד סָלִיק מִהֲאִי עַלְמָא, אַתְר אֶתְתַקְנָא לִיה, גּוֹ רַזִּין

עַלְאִין בְּהִיכְלִין קְדִישִׁין. וְכָאָה אִיהוּ בַר נָשׁ דְּנָטִיר
פְּקוּדֵי דְמֵאֲרִיָּה, וַיִּדַע רַזָּא דִּילְהוֹן, דִּילִית לָךְ

פְּקוּדָא וּפְקוּדָא בְּאוֹרֵייתָא, דְלֹא תִלְיִין בֵּיה רַזִּין
עַלְאִין, וְנִהוּרִין וְזִיּוּן עַלְאִין, וּבְגִי נֶשֶׂא לֹא יִדְעִי,

וְלֹא מִשְׁנִיחִין בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיָּהוֹן. וְכָאָה חוֹלְקִיהוֹן
דְּצַדִּיקָיָא, אֵינּוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא וְכָאִין אֵינּוּן

בְּעַלְמָא דִּין וּבְעַלְמָא דְאַתִּי.

לשון הקודש

כָּרְאוּי בְּשִׂמְחָה וּבְרַצוֹן הַלֵּב, כְּשִׂמְסַתְלַק
מִן הָעוֹלָם הוּהוּ מְתַקֵּן לוֹ מְקוֹם בְּתוֹךְ
סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים בְּהִיכְלוֹת קְדוּשִׁים. אֲשֶׁרִי
הָאִישׁ שְׁשׁוּמֵר אֶת מְצוֹת אֲדוּנוּ וַיִּדַע
אֶת סוּדָן, שְׂאִין לָךְ מְצוּהָ וּמְצוּהָ בְּתוֹרָה
שְׂאִין תְּלוּיִים בְּהַ סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים וְאוֹרוֹת
וְזִיּוּים עֲלִיוֹנִים, וּבְגִי אָדָם לֹא יוֹדְעִים וְלֹא
מִשְׁנִיחִים בְּכַבּוּד רַבּוּנָם. אֲשֶׁרִי חֲלָקָם

מִכָּל הַצְּדִידִים וְנִכְלָל מִכָּל הַצְּדִידִים.
הַדְּבָרִים הֵלְלוּ לֹא נִמְסְרוּ אֶלָּא לְחַכְמִים
שְׂיוֹדְעִים סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים וְדַרְכֵי הַתּוֹרָה.
כָּאָה וְרָאָה, בַּעַז הָוּה טוֹב עֵין, וְעִזּוֹת מִצַּח
מִעוֹלָם לֹא הִיָּתְהָ בּוּ. מַה כְּתוּב? (רות ג) וַיָּבֹא
וַיָּבֹא לְשָׁבֵב בְּקִצֵּה הָעֶרְמָה. סוּד הַכְּתוּב
— (שיר ז) בְּמִנְהַר עֶרְמַת חֲטִיִּים. מִכָּאִין
לְמַדְנֵג, שְׁכַל מִי שְׁמִבְרַךְ בְּרַבְת הַמְּזוּן

תָּא תָּזִי דְהָא אָמְרוּ, דְכָל אֵינוּן תְּקִיפֵי מְצַחָא,
 דְלִית לְהוּ כְּסוּפָא, לִית לְהוּן חוּלְקָא בְּעֵלְמָא
 דִּין וּבְעֵלְמָא דְאָתִי. כָּל אֵינוּן תְּקִיפֵי מְצַחָא דְהוּ
 בְּהוּ בְיִשְׂרָאֵל, כִּד הוּ מְסַתְּפֵלָן בְּתַהוּא צִיץ, הוּ
 מְתַבְּרָן לְבִיּהוּ, וּמְסַתְּפֵלָן בְּעוּבְדֵייהוּ. בְּגִין דְצִיץ עַל
 אֵת הָהּ קָאִים, וְכָל מָאן דְמְסַתְּפֵל בֵּיהּ, הָהּ
 מְכַסֵּיף בְּעוּבְדוּי. וְעַל דָּא צִיץ מְכַפְּרָא עַל אֵינוּן
 תְּקִיפֵי אַנְפִין, תְּקִיפֵי מְצַחָא.

אֶתְוֹן דְרָזָא דְשָׁמָא קְדִישָׁא דְהוּ גְלִיפִין עַל
 צִיצָא, הוּ נְהָרִין וּבְלָטִין וְנֶצְצִין. כָּל מָאן
 דְהָהּ מְסַתְּפֵל בְּתַהוּא נֶצְצִינָא דְאֶתְוֹן, אַנְפּוּי נֶפְלִין
 מְאִימָתָא, וְהָהּ אֶתְבַּר לְבֵיהּ, וְכִדִּין צִיצָא מְכַפְּרָא
 עֲלֵייהוּ. כְּגוֹוָנָא דָּא פִּיּוֹן דְאִיהוּ גְרִים לְתַבְּרָא לְבֵיהּ,
 וְלֶאֱתַבְּנֵעָא מְקַמֵּי מְאָרִיָּה.

לשון הקודש

במעשיו. ולכן הציץ מכפר על אותם עוֹ
 פְּנִים, עוֹי מְצַח.

אֶתְוִינָת שֶׁל הַסּוּד שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
 שֶׁהָיוּ חֲקוּקוֹת עַל הַצִּיץ, הָיוּ מְאִירוֹת
 וּבּוֹלְטוֹת וְנוֹצְצוֹת. כָּל מִי שֶׁהָיָה מְסַתְּפֵל
 בְּאוֹתָהּ הִתְנוּצְצוֹת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת,
 נּוֹפְלוֹת פָּנָיו מְאִימָה וְהָיָה נֶשְׁבֵּר לְבוֹ,
 וְאִזּוֹ הַצִּיץ מְכַפֵּר עֲלֵיהֶם. כְּמוֹ זֶה, פִּיּוֹן
 שֶׁהוּא גּוֹרֵם לְשֹׁבֵר לְבוֹ וְלֶהֱכַנֵּעַ מִלְּפָנָיו
 רְבוּנוּ.

שֶׁל הַצְּדִיקִים, אוֹתָם שֶׁמְשַׁתְּדֵלִים
 בְּתוֹרָה. אֲשֶׁרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
 הַבָּא.

כֵּן וְרָאָה שֶׁהָרִי אָמְרוּ, שֶׁכָּל אוֹתָם עוֹי
 הַמְצַח שֶׁאֵין לָהֶם בּוֹשָׁה, אֵין לָהֶם חֶלֶק
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. כָּל עוֹי הַמְצַח
 שֶׁהָיוּ בְיִשְׂרָאֵל, כִּשְׁהָיוּ מְסַתְּפֵלִים בְּאוֹתוֹ
 הַצִּיץ, הָיוּ מְשַׁבְּרִים אֶת לִבָּם וּמְסַתְּפֵלִים
 בְּמַעֲשֵׂיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁצִּיץ הָיָה עוֹמֵד עַל
 אוֹת, וְכָל מִי שֶׁמְסַתְּפֵל בּוֹ הָיָה מְתַבְּנֵשׁ

בְּגִוּוֹנָא דָּא קְטֹרֶת, כָּל מָאן דְּאֶרְחָ בְּהֵוֵא תְּנַנָּא,
 כּד סָלִיק תְּהוּא עֲמוּדָא מִתְּהוּא מַעְלָה
 עֲשׂוֹן, הָוֵה מְבַרְר לְבִיָּה, בְּבִרְרוֹ (בְּנִהִירוֹ בְּמִדְוָה) לְמַפְלָה
 לְמֵאֲרִיָּה, וְאַעְבָּר מִנִּיָּה זֹהֲמָא דִּינְצֵר חָרַע, וְלֹא תְּהוּ
 לִיָּה אֶלָּא לְבָא חָדָא, לְקַבֵּל אֲבוּהָ דְּבִשְׁמִיָּא. בְּגִין
 דְּקְטֹרֶת, תְּבִירוֹ דִּינְצֵר חָרַע אִיהוּ וְדָאי בְּכָל סְטָרִין.
 וְכַמָּה דְּצִיץ תְּהוּה קָאִים עַל נִיסָא, אוֹף קְטֹרֶת.
 דְּלִית לָךְ מְלָה בְּעֵלְמָא, לְמַתְבַּר לִיָּה לְסְטָרָא
 אַחְרָא, בַּר קְטֹרֶת.

תָּא חָזִי מַה כְּתִיב, (במדבר יז) קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְתֵן
 עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׂים קְטֹרֶת. מָאי
 טַעְמָא. כִּי יֵצֵא הַקֶּצֶף מִלִּפְנֵי יְיָ, הִחַל הַנֶּגֶף. דְּהָא
 לִית תְּבִירוֹ לְתְּהוּא סְטָרָא בַּר קְטֹרֶת. דְּלִית לָךְ
 מְלָה חֲבִיבָה קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּקְטֹרֶת.
 וְקִימָא לְבַטְלָא חֲרָשִׁין, וּמְלִין בִּישִׁין מִבֵּיתָא. רִיחָא

לשון הקודש

אף קטורת. שאין לך דבר בעולם לשבר
 את הצד האחר, פרט לקטורת.
בא וראה מה פתוב, (במדבר יז) קח את
 המחטתה ותן עליה אש מעל המזבח
 ושים קטורת. מה הטעם? כי יצא הקצף
 מלפני ה' החל הנגף. שהרי אין שבר
 לאותו הצד פרט לקטורת, שאין לך דבר
 חביב לפני הקדוש ברוך הוא כמו

כמו בן הקטורת, כל מי שהרית באותו
 עשן, כשעלה אותו עמוד מאותו מעלה
 עשן, היה מברר את לבו בברור (באורה
 בשמחה) לעבד את רבונו ומעביר ממנו
 זהמת היצר הרע, ולא היה לו אלא לב
 אחד פגוד אביו שבשמים, משום
 שקטורת היא שבר ליצר הרע ודאי בכל
 הצדדים. כמו שציין היה עומד על גם –